

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра економіки та менеджменту

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

**XIV Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти та вчених**

м. Одеса, 21 листопада 2025 року

**Одеса
2025**

Організатори: Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра економіки та менеджменту.

Укладачі:

Кібік Ольга Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Котлубай Вячеслав Олексійович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія»;

Капустян Ірина Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту Національного університету «Одеська юридична академія».

Економіко-правовий розвиток сучасної України : матеріали XIV Всеукр. наук. конф. здобувачів вищої освіти та вчених, м. Одеса, 21 листопада 2025 р. / за ред. д.е.н., проф. О.М. Кібік. Одеса : НУ «ОЮА», 2025. 262 с.

DOI: 10.32837/11300.31015

Думка укладачів може не збігатись з думкою авторів матеріалів. Відповідальність за зміст матеріалу несе автор. Відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності несе автор.

Галушка Д.А.	
Соціально-відповідальний менеджмент як основа відновлення української економіки	126
Дудник В.Ю.	
Оптимізація витрат на логістику у торговельних компаніях	129
Гончарук А.М.	
Управління змінами в організації: адаптації до цифрових викликів	132
Лень М.О.	
Управління змінами в організації в умовах інноваційного розвитку	134
Попеску Р.А.	
Роль лідерства в реалізації інноваційних стратегій організації	137
Таранов В.В.	
Вплив штучного інтелекту на трансформацію управлінських процесів.....	140
Трегуб В.І.	
Впровадження інноваційних моделей сталого розвитку бізнесу в Україні	143
Шкрабак К.Д., Тимошенко В.В.	
Тенденції розвитку жіночого підприємництва: нові горизонти та можливості	147

СЕКЦІЯ 3. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННІ

Візіренко С.В., Шлентов Ю.С.	
Організація проведення інвентаризації на підприємстві	150
Матвійчук Н.М.	
Майнове оподаткування в Україні: проблеми ефективності та перспективи розвитку.....	153
Проць Н.В., Мандрика А.О.	
Проблеми податкової політики на місцевому рівні	156
Однокол А.В.	
Іноваційні підходи до ведення обліку та їх вплив на систему оподаткування.....	158
Переверзева В.І.	
Роль бухгалтерського обліку у забезпеченні прозорості фінансів волонтерських організацій	161
Безштанковська М.О.	
Роль бухгалтерського обліку в системі управління підприємством.....	164

інтелектуальними системами. Саме така синергія людського й машинного інтелекту стає основою інноваційного розвитку економіки та підвищення її глобального рівня конкурентоспроможності.

Література

1. Гонюкова Л.В., Суржик М.В. Моделі та методи прийняття публічно-управлінських рішень. *Public administration and regional development*, 2022. № 18. С. 1266–1280.
2. Гринчак Н.А., Горобець О.О. Вплив цифровізації на процес прийняття управлінських рішень у міжнародному бізнесі. *Статистика України*, 2024. № 2. С. 108-115.
3. Шевчук А. Стратегічні альтернативи в системі управління бізнес процесами: штучний інтелект та урядова стратегія 2027. *Наукові перспективи*, 2024. № 5(47). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-5\(47\)-1011-1025](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-5(47)-1011-1025).

Трегуб В.І.,

здобувачка I курсу

факультету адвокатури та антикорупційної діяльності,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується посиленням уваги до екологічних проблем, раціонального використання природних ресурсів та необхідності збереження навколишнього середовища для майбутніх поколінь. У цих умовах перехід до «зеленої» економіки є не лише глобальною тенденцією, але й практичною необхідністю для національних компаній, які прагнуть зберегти рівень конкурентоспроможності у динамічних умовах світового ринку [5].

Основою зеленої економіки виступає концепція сталого розвитку, що інтегрує три взаємопов'язані складові – економічну ефективність, соціальну відповідальність та екологічну безпеку. Для бізнесу це означає перегляд традиційних підходів до стратегічного управління, виробництва та організації

внутрішніх процесів. Модель, орієнтована виключно на отримання прибутку, поступово трансформується у модель соціально відповідального бізнесу, що враховує екологічні та соціальні аспекти діяльності [1].

Одним із ключових інструментів реалізації принципів сталого розвитку є система екологічного менеджменту (еко-менеджменту), спрямована на постійне вдосконалення екологічної результативності компанії. Вона охоплює аналіз екологічних ризиків виробництва, розробку природоохоронних заходів, управління енергетичними й матеріальними потоками, формування корпоративної екологічної культури [6].

Для України проблематика еко-менеджменту набуває особливої актуальності у зв'язку з низкою чинників: виснаженням природних ресурсів, забрудненням довкілля, низьким рівнем екологічної свідомості населення, загрозами біорізноманіттю в умовах воєнних дій та нестабільністю законодавчого регулювання. Упровадження міжнародних стандартів екологічного управління, зокрема ISO 14001, сприяє підвищенню інноваційності бізнесу і забезпечує системність екологічного контролю. Цей стандарт базується на циклі PDCA («Плануй – Виконуй – Перевіряй – Дій»), що забезпечує безперервне вдосконалення екологічної ефективності [6].

Реальні результати впровадження стандарту ISO 14001 демонструє ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», яке реалізує програму «Зелений курс підприємства». Вона охоплює модернізацію обладнання, зменшення пилових і газових викидів, упровадження систем очищення повітря та перероблення відходів. У результаті за п'ять років обсяг шкідливих викидів у повітря скоротився більш ніж на 35% [2]. Таким чином, застосування міжнародних стандартів екологічного управління є дієвим інструментом підвищення репутаційної привабливості бізнесу, покращення іміджу, оптимізації витрат та розширення доступу до міжнародних ринків.

Вагомим напрямом сталого розвитку є «зелені» інновації, які передбачають використання технологічних та управлінських рішень для мінімізації негативного впливу виробництва на довкілля. Прикладом є компанія «Миронівський хлібопродукт» (МХП), яка впровадила біогазові комплекси на птахофабриках, що

дозволило переробляти відходи у біоенергію, скоротити споживання природного газу та забезпечити енергетичну автономію компанії [2]. Іншим прикладом є компанія ДТЕК, яка реалізує стратегію «ДТЕК 2030», спрямовану на розвиток відновлюваної енергетики через будівництво сонячних і вітрових електростанцій. Наведене сприяє зменшенню вуглецевого сліду та підвищенню енергетичної незалежності країни.

Міжнародна практика також підтверджує ефективність зелених інновацій. Так, компанія Patagonia використовує перероблені матеріали у виробництві одягу, мінімізує споживання води та хімічних речовин, а частину прибутку спрямовує на природоохоронні ініціативи [3]. Компанія Tesla впроваджує інноваційні технології електротранспорту, які значно зменшують викиди CO₂ у транспортному секторі, а IKEA у 2024 році повністю перейшла на використання відновлюваних джерел енергії для своїх магазинів у Європі, скоротивши енергетичні витрати на 25% [4].

Водночас одним із основних бар'єрів впровадження «зелених» інновацій залишається висока капіталомісткість цих процесів, що вимагає значних інвестицій у технологічне переоснащення виробництва. Проте в довгостроковій перспективі такі інвестиції забезпечують зниження операційних витрат, мінімізацію екологічних ризиків та підвищення інвестиційної привабливості компаній.

У контексті глобальної інтеграції важливою складовою інноваційних моделей сталого розвитку є впровадження ESG-підходів (Environmental, Social, Governance), що базуються на екологічній відповідальності, соціальній орієнтації та ефективному корпоративному управлінні. Українські компанії, такі як МХП і ДТЕК, уже звітують відповідно до вимог ESG, публікуючи щорічні звіти про сталий розвиток [2]. Міжнародний досвід компаній Unilever та IKEA доводить, що ESG-підходи не лише формують позитивний імідж, але й забезпечують економічну вигоду через підвищення операційної ефективності та зниження ризиків [4].

Отже, інноваційні моделі сталого розвитку виступають ключовим чинником трансформації українського бізнесу у напрямі зеленої економіки. Їх реалізація забезпечує комплексний позитивний ефект:

- економічний – за рахунок оптимізації витрат та підвищення ефективності виробництва;
- соціальний – через підвищення рівня корпоративної відповідальності та добробуту працівників;
- екологічний – шляхом зменшення негативного впливу на довкілля.

Досвід провідних українських і світових компаній свідчить, що впровадження еко-менеджменту, «зелених» інновацій та ESG-підходів є не лише вимогою часу, а й стратегічною передумовою сталого розвитку та підвищення глобального рівня конкурентоспроможності українського бізнесу.

Література

1. Кібік О., Котлубай В., Белоус К., Корнілова О., Калмикова Н., Кузнецова Л. Розробка та реалізація стратегічних рішень в умовах змін: навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2024. 216 с.
2. Офіційний сайт МХП. ESG-звітність. URL: <https://mhp.com.ua/uk/stalyy-rozvytok/okhorona-dovkillia>.
3. Patagonia Works. Annual Benefit Corporation report. Fiscal Years 2023 and 2024. 25 p. URL: https://www.patagonia.com/on/demandware.static/-/Library-Sites-PatagoniaShared/default/dwb2e1d605/PDF-US/PAT_2024_BCorp_Report-V2-100125.pdf.
4. IKEA Group. IKEA Sustainability Report FY24. 2024. 57 p. URL: https://www.ikea.com/global/en/images/IKEA_Sustainability_Report_FY_24_2025_01_27_2c35989733.pdf.
5. UNIDO Brussels Focus. The European Green Deal. Europe's new growth strategy. Brussels, 2020. URL: https://www.unido.org/sites/default/files/files/2020-11/EU_Green_Deal_2020.pdf.
6. Брильова І. Екологічний менеджмент в Україні-2025. URL: <https://ukraine-oss.com/ekologichnyj-menedzhment-v-ukrayini-2025-shho-vazhlyvo-vrahuvaty/>.